

**PLAN
FÖR
INTEGRATION
OCH
FLYKTINGMOTTAGNING
I
VINGÅKERS KOMMUN**

Antagen av kommunfullmäktige 2012-11-12, § 128
Gäller från 2012-12-12

Plan för integration och flyktingmottagning i Vingåkers kommun

1	Syfte	2
2	Kommunens övergripande mål för flyktingmottagandet	2
3	Ansvarsfördelning för integration och flyktingmottagandet	2
3.1	Arbetsförmedlingen	3
3.1.1	<i>Etableringsersättning</i>	<i>3</i>
3.1.2	<i>Etableringslots</i>	<i>3</i>
3.2	Kommunfullmäktige	4
3.3	Kommunstyrelsen	4
3.4	Socialnämnden	4
3.4.1	<i>Individ- och familjeomsorgen</i>	<i>4</i>
3.4.2	<i>Äldre- och handikappomsorgen</i>	<i>4</i>
3.5	Viadidakt	5
3.5.1	<i>Komvux – Grund-SFI</i>	<i>5</i>
3.5.2	<i>Samhällsorientering</i>	<i>6</i>
3.5.3	<i>Råd och praktiskt stöd</i>	<i>6</i>
3.5.4	<i>Arbetsmarknadsåtgärder</i>	<i>6</i>
3.5.5	<i>Anskaffning av bostad</i>	<i>6</i>
3.6	Barn- och utbildningsnämnden	6
3.6.1	<i>Grundskolan</i>	<i>7</i>
3.6.2	<i>Barnomsorg</i>	<i>7</i>
3.6.3	<i>Gymnasieskola</i>	<i>7</i>
3.7	Kultur- och fritidsnämnden	7
3.7.1	<i>Bibliotek</i>	<i>7</i>
3.7.2	<i>Föreningsliv</i>	<i>8</i>
3.7.3	<i>Kommunal fritidsgårdsverksamhet</i>	<i>8</i>
4	Övriga samarbetspartners	9
4.1	AB Vingåkershem	9
4.2	Försäkringskassan	9
4.3	Polis	9
4.4	Studieförbund	9
5	Information och opinionsbildning	9
	Bilaga 1 - Ersättningar till kommunen	11
	Bilaga 2 - Styrande lagar och förordningar m.m.	12

1 Syfte

Syftet med planen är:

- att vara ett politiskt styrinstrument för kommunens flyktingmottagning
- att underlätta utlandföddas integration och tillvaratagandet av den resurs de utlandfödda är för kommunen
- att skapa förutsättningar för ett långsiktigt hållbart flyktingmottagande

2 Kommunens övergripande mål för flyktingmottagandet

Kommunens mål för flyktingmottagandet är

- att kommunen solidariskt ska arbeta i enlighet med målen för den övergripande svenska flyktingpolitiken
- att de flyktingar som kommer till kommunen så snabbt som möjligt integreras och ges lika förutsättningar att verka och bo i kommunen som övriga innevånare.

3 Ansvarsfördelning för integration och flyktingmottagandet

Flyktingmottagande är i grunden ett statligt ansvar och kommunernas insatser ska täckas av statliga ersättningar. Det innebär att statens ambition för nivån på kvalitén i flyktingmottagandet regleras med den statliga ersättningen till kommunen.

I och med den nya etableringsreformen som började gälla 2010-12-01 förändrades både ansvarsfördelning mellan kommun och stat samt ersättningssystemet radikalt. Vingåkers kommun har en överenskommelse med staten om mottagande av ett visst antal flyktingar. En del av dessa anvisas av staten och för dessa har kommunen åtagit sig en skyldighet att ordna bostad.

Det lokala flyktingmottagandet är en angelägenhet för hela kommunen. För att mottagandet ska fungera är det viktigt att ansvarsfördelningen mellan kommunen och staten är tydliga och att ansvarsfördelningen mellan olika delar av kommunens förvaltning och andra berörda organisationer klargörs. I enlighet med etableringsreformen ska kommunens flyktingmottagande präglas av en stark betoning på arbetslinjen.

En förutsättning för att handlingsprogrammets målsättningar ska kunna uppfyllas är att staten ställer tillräckliga medel till förfogande.

3.1 Arbetsförmedlingen

Etableringsreformen innebär bland annat att:

- Arbetsförmedlingen har ett samordnande ansvar för etableringsinsatserna.
- Arbetsförmedlingen ska tillsammans med den nyanlände upprätta en etableringsplan med insatser för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering i arbets- och samhällslivet.
- En ny ersättning införs som är lika för alla nyanlända oberoende av var i landet de bor och utgår vid aktivt deltagande i etableringsinsatser.
- En ny aktör – etableringslots – ska stödja den nyanlände under etableringsperioden.

Det är Arbetsförmedlingen som, efter samråd med länsstyrelserna och Migrationsverket, fastställer hur många nyanlända som de olika länen ska ta emot. Sedan är det respektive länsstyrelse som har till uppgift att träffa överenskommelser med kommunerna inom länet.

En nyanländ som ordnat boende på egen hand kan inom sex månader från det att han eller hon beviljades uppehållstillstånd få hjälp att flytta till en kommun med bättre förutsättningar på arbets- och bostadsmarknaden.

3.1.1 Etableringsersättning

Nyanlända som medverkar till upprättande av en etableringsplan, eller deltar i aktiviteter enligt en etableringsplan, har rätt till etableringsersättning.

Etableringsersättningen är individuell och lika för alla oberoende av var i landet man bor.

Etableringsersättning för medverkan till upprättandet av en etableringsplan är 231 kronor per dag fem dagar per vecka. Etableringsersättning för deltagande i aktiviteter som ingår i en etableringsplan på heltid är 308 kronor per dag fem dagar per vecka.

Etableringsersättningen är statlig och beslutas av Arbetsförmedlingen.

En nyanländ med hemmavarande barn har rätt till etableringstillägg.

Ensamstående utan hemmavarande barn har i vissa fall rätt till en särskild bostadsersättning.

Dessa kompletterande ersättningar beslutas av Försäkringskassan som också betalar ut samtliga ersättningar.

3.1.2 Etableringslots

En nyanländ med etableringsplan har rätt att välja en etableringslots. Lotsen är en fristående aktör som arbetar på uppdrag av Arbetsförmedlingen och som ska stödja den nyanlände att hitta sin väg till arbete. Lotsen ska vara stödjande och pådrivande under hela etableringsperioden och tillsammans med den nyanlände vara med och utveckla den etableringsplan som Arbetsförmedlingen och den nyanlände har upprättat.

3.2 Kommunfullmäktige

Att ta emot flyktingar till kommunen är en övergripande kommunal angelägenhet som fullmäktige beslutar om. Fullmäktige ska också ange målen för denna verksamhet och vid behov revidera planen för integration och flyktingmottagning.

3.3 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tecknar överenskommelse med Länsstyrelsen/Migrationsverket om omfattning av det kommunala mottagandet.

Kommunstyrelsen har ett ansvar för den långsiktiga planeringen av bostadsförsörjningen i kommunen. Det kommunala bostadsbolaget är ett verktyg för att fullgöra det ansvaret.

3.4 Socialnämnden

Socialnämnden har ansvar för samordning av kommunens totala verksamhet med flyktingmottagning. Socialnämnden är mottagare av de allmänna ersättningarna från Migrationsverket. Efter förslag från förvaltningen fördelar socialnämnden ersättningen till berörda verksamheter.

Socialnämnden svarar för bistånds- och omsorgsinsatser.

Socialnämnden tecknar den Lokala överenskommelsen "LÖK:en" med arbetsförmedlingen.

3.4.1 Individ- och familjeomsorgen

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Individ och familjeomsorgen svarar för:

- Försörjningsstöd i väntan på etableringsersättning
- Försörjningsstöd för dem som ej omfattas av etableringsplan.
- I övrigt samma stöd som till övriga medborgare.

3.4.2 Äldre- och handikappomsorgen

Kommunens ansvar för äldre och handikappade regleras i Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Socialnämnden har ansvar för att inom äldre- och handikappomsorgen erbjuda service, vård och omvårdnad på ett sätt som innebär att motsättningar överbryggas, att konflikter förebyggs och att diskriminering motverkas. I den service, vård och omvårdnad som kommunen ger till äldre och funktionshindrade invandrare måste särskild hänsyn tas till språkliga och kulturella skillnader.

Mycket talar för att invandrare i framtiden kommer att utgöra både en större andel av personalgruppen som av brukarna.

3.5 Viadidakt

Viadidakts ansvar för flyktingmottagandet regleras dels i Viadidaktnämndens grunduppdrag då det gäller svenska för invandrare (sfi), dels genom ett avtal med socialnämnden då det gäller övriga delar.

Viadidakt är kommunens kontaktpunkt för information från arbetsförmedling och Migrationsverket om bland annat antalet mottagna. Viadidakt sammanställer och redovisar statistik kvartalsvis till socialnämnden.

För närvarande ansvarar Viadidakt dels för undervisning i svenska för invandrare, sfi, samhällsorientering samt råd och praktiskt stöd genom Servicekontoret på Åbrogården. Bostad ordnas vid behov i kontakt med hyresvärdar. Viadidakt tar också initiativ till olika integrationssatsningar som fadderfamiljer, språkcafé och dylikt.

3.5.1 Komvux – Grund-SFI

Grundläggande svenskundervisning för invandrare (sfi) syftar till att ge invandrarna sådana kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället och arbetslivet att de kan ta tillvara sina rättigheter, påverka sin situation och fullgöra de krav och skyldigheter som det dagliga livet medför. Sfi ingår i etableringsplanen och kan i denna kombineras med praktik.

Undervisningen skall bidra till att invandrarna kan medverka i det kulturella, sociala, fackliga och politiska livet. Undervisningen skall också bidra till att stärka invandrarnas ställning på arbetsmarknaden och till att de kan genomgå utbildning inom det reguljära vuxenutbildningssystemet i form av allmän grundutbildning och yrkesutbildning.

På sfi studerar nyinflyttade invandrare som har blivit kommunplacerade och invandrare som har varit i Sverige en längre tid men som inte har tillräckliga kunskaper i svenska.

Målet är att eleverna ska studera tills de nått en av skolverket bestämd nivå, som ger förutsättningar för fortsatta studier eller arbete. Elever som är klara får intyg. De elever som ej når denna nivå får avbryta studierna om inte framsteg nås. Medelstudietiden är 700-800 lektionstimmar. Närvaron vid lektionerna är obligatorisk.

En del elever med kort eller ingen skolutbildning får läs- och skrivträning samt undervisning i matematik.

Kontinuerlig intagning ska tillämpas. Då eleverna kommer till utbildningen ska de intervjuas och placeras i lämplig grupp. Homogena grupper eftersträvas med tanke på skolbakgrund och kunskaper i svenska. Grundnivåerna bör om möjligt erbjudas i Vingåker.

3.5.2 Samhällsorientering

Enligt etableringslagen ingår 60 timmars samhällsorientering om det svenska samhället som en obligatorisk del i etableringsplanen. Samhällsorienteringen ska ges på modersmålet.

3.5.3 Råd och praktiskt stöd

Den nyanlände stöter på många situationer den första tiden där behovet av råd och praktiskt stöd finns. Det kan t.ex. handla om:

- Att fylla i blanketter om barnbidrag, bostadsbidrag, barnomsorg m.m.
- Kontakter med bostadsföretag, Röda Korset, sjukvård m fl.

3.5.4 Arbetsmarknadsåtgärder

Om någon flykting inte är självförsörjande när etableringsplanen efter två år tar slut blir det i allmänhet aktuellt med någon arbetsmarknadsåtgärd. Det är staten och arbetsförmedlingen som har ansvar för arbetsmarknadsåtgärder. Då dessa i regel inte är tillräckliga har Viadidakt kompletterande insatser som genomförs på kommunalt initiativ eller i samverkan med arbetsförmedlingen. Det kan vara både i Viadidacts ordinarie verksamhet eller projekt som är riktade mot olika grupper, t.ex. utrikes födda.

3.5.5 Anskaffning av bostad

För de flyktingar som anvisas av arbetsförmedlingen eller Migrationsverket genom avtal ansvarar Viadidakt för att genom kontakter med bostadsbolag erbjuda bostad.

3.6 Barn- och utbildningsnämnden

Förutom det generella ansvaret för skolundervisningen har barn- och utbildningsnämnden ansvar för att tillhandahålla hemspråksundervisning. Nämnden ansvarar också för att tillhandahålla barnomsorgsplats för de nyanlända barn som så behöver. Det är viktigt att starten av etableringsinsatser inte fördröjs på grund av brist på barnomsorg. En sådan försening leder till att familjen istället för statlig etableringsersättning få kommunalt försörjningsstöd. Här kan tillfälliga lösningar vid behov genomföras i samverkan mellan barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och Viadidakt.

3.6.1 Grundskolan

Målet för barn- och utbildningsförvaltningens flyktingmottagning är att ge barn, och ungdomar bästa möjliga förutsättningar att kunna integreras i vår skola, vår kultur och vårt samhälle. Detta kan ske genom en trygg skolgång och en behovsorienterad undervisning baserad på barns bakgrund och förutsättningar.

I grundskolan ska flyktingbarn/-ungdomar få sådana kunskaper att de så snabbt som möjligt kan tillgodogöra sig reguljär undervisning och ges förutsättningar att delta i kamrat- och samhällslivet i Sverige.

Efter kartläggning av barnens/ungdomarnas levnads- och skolbakgrund, familjesituation och allmänna hälsotillstånd, inplaceras eleven i lämpliga grupper eller klass. Särskilda resurser bör ställas till förfogande, t ex undervisning i svenska som andra språk, i hemspråk samt studiehandledning i hemspråk.

3.6.2 Barnomsorg

Barn till nyanlända flyktingar ska så snart som möjligt erbjudas plats på kommunens förskolor.

Förskolans verksamhet ska tillgodose barnens sociala och intellektuella utveckling och deras behov av stöd och stimulans. Hänsyn ska tas till såväl barnens egen kultur som till den svenska.

För fritidshemmen och 6-årsverksamheten ska samma förhållanden och resurser gälla som för barnomsorgen i övrigt.

3.6.3 Gymnasieskola

För elever invandrarelever som inte nått behörighet till nationella program finns individuella program för nyanlända. För äldre gymnasieelever kan det ibland vara mer adekvat att läsa sfi. Det är barn och utbildningsnämnden som beslutar i varje enskilt ärende. I dessa fall svarar barn och utbildningsnämnden för sfi kostnaden.

3.7 Kultur- och fritidsnämnden

Kulturellt stöd och stimulans är nödvändigt för att underlätta anpassningen, stärka flyktingarnas självkänsla, kulturella identitet och ge möjligheter till positiva kontakter med svenskar samt andra flyktinggrupper. Det är viktigt att flyktingarna får ta del av sitt hemlands kultur och följa händelser och skeenden i hemlandet.

3.7.1 Bibliotek

Nämnden bör medverka i informationen till kommuninvånarna om flyktingarnas bakgrund, religion, kultur mm. Biblioteket kan i detta sammanhang vara ett

centrum för opinionsbildning och kulturutbyte mellan svenskar och flyktingar. Biblioteket är en neutral institution som arbetar mot främlingsfientlighet och rasism. Så långt det är möjligt ska biblioteket tillhandahålla media som underlättar inläringen av det svenska språket och ökar förståelsen för den svenska kulturen, böcker, tidningar och tidskrifter på flyktingarnas eget språk samt litteratur och informationsmaterial på svenska om flyktingarnas situation och hemländer. Bibliotekets datorer är ofta av stor betydelse för den nyanländes möjlighet att hålla kontakt med hemlandet.

Information ska lämnas till flyktingarna om bibliotekets service och genom information ska också flyktingarna intresseras för kommunens kultur- och fritidsutbud. Förvaltningen ska också delta i stödet och spridningen av flyktingarnas kulturer och informera svenskarna om dessa. Detta kan ske bl.a. genom programverksamhet, utställningar och föredrag i egen regi eller genom stöd till organisationer som bedriver sådan verksamhet.

3.7.2 Föreningsliv

Flyktingarna kan liksom övriga kommuninvånare ta del av kommunens utbud av kultur- och fritidsanläggningar. Dock måste särskild omsorg läggas på att information om dessa når fram till flyktingarna. Information om det stora utbudet av föreningar och organisationer som finns i kommunen är också viktigt. Nämnden bör även verka för att föreningslivet engagerar sig för att få med flyktingar i sin verksamhet.

Bedriver flyktingarna ungdomsverksamhet i egna organisationer beviljas bidrag enligt samma normer som för svenska organisationer.

Vidare kan förvaltningen medverka vid bildandet av egna flyktingorganisationer och ge information om bidragsregler, lokalanskaffning mm.

3.7.3 Kommunal fritidsgårdsverksamhet

Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för den kommunala fritidsgårdsverksamheten. Verksamheten vänder sig till alla barn och ungdomar från årskurs 4 och uppåt.

Fritidsgårdsverksamheten ska främja solidaritetskänslan och förmågan till samarbete samt ge politisk, social och kulturell träning. Vidare ska verksamheten arbeta för att bryta isolering, främja åsiktsbyte och debatt kring skilda frågor samt försöka stimulera till kritiskt tänkande.

En del av arbetet ska bestå av att på ett medvetet sätt försöka få barn och ungdomar med invandrar- och flyktingbakgrund att tillsammans med svenska

Vingåkers kommun

barn och ungdomar delta i gruppverksamhet och öppen verksamhet i fritidsgårdens regi.

Det är viktigt med ett väl fungerande samarbete mellan fritidsgården, studieorganisationer, skolor, föräldrar, andra kommunala förvaltningar.

3.8 Tolkservice

Flyktingarna har rätt till tolkservice i kontakt med myndigheter. Det är respektive myndighets ansvar att tillse detta.

4 Övriga samarbetspartners

4.1 AB Vingåkershem

Bostadsbolaget Vingåkershem förmedlar i samarbete med Viadidakt lägenheter till de flyktingar som anvisas till kommunen. Flyktingarna tecknar själva kontrakt för lägenheterna. Vingåkershem meddelar Viadidakt när ledig lägenhet finns och Viadidakt meddelar i sin tur Arbetsförmedlingens bosättningsenhet.

Vingåkershem ska informera de flyktingar som bolaget får som hyresgäster om de boendes rättigheter och skyldigheter.

4.2 Försäkringskassan

När flyktingen är folkbokförd och inskriven vid försäkringskassan omfattas han/hon av socialförsäkringssystemet och har rätt till hälso- och sjukvård, samt tandvård på samma villkor som andra invånare.

4.3 Polis

Det är positivt om polisen lokalt genom medverkan i t.ex. samhällsorientering eller sfi kan knyta kontakter och informera om svenska lagar och rättsväsende.

4.4 Studieförbund

Studieförbunden har stora möjligheter att bidra till ökade kunskaper om vårt samhälle och en meningsfull fritid för flyktingarna. Via studieförbunden kan flyktingarna få en naturlig kontakt med andra invånare.

5 Information och opinionsbildning

Kommunen bör genom informations- och opinionsarbete, riktat både till kommuninvånare och flyktingar, verka för kunskap och förståelse mellan olika folkgrupper.

Vingåkers kommun

Ansvaret för informations- och opinionsarbetet delas av samtliga förvaltningar. Det är dels intern information till anställda inom förvaltningarna och dels extern information till kommuninvånare och flyktingar. Vingåkers kommun förutsätter som arbetsgivare att personal har en positiv inställning till kommunens invånare oavsett etnisk bakgrund.

Bilaga 1 - Ersättningar till kommunen

Grundersättning

En kommun som träffat överenskommelse om mottagande för bosättning av nyanlända har rätt till en årlig grundersättning motsvarande tio prisbasbelopp.

Schablonersättning

För varje nyanländ utgår en schablonersättning som är avsedd att ersätta kostnader för mottagande och praktisk hjälp i samband med bosättning, särskilda introduktionsinsatser inom skola, förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, sfi, samhällsorientering, tolkning, och andra insatser för att underlätta etablering i samhället. Ersättning för vissa kvarstående kommunala kostnader för ekonomiskt bistånd ingår också i schablonersättningen. Schablonersättningen för 2011 är 80 000 kronor för personer som inte fyllt 65 år och 50 000 kronor för personer som fyllt 65 år. Ersättning lämnas också i schabloniserad form för initiala kostnader för ekonomiskt bistånd till nyanlända som kommunerna kan behöva lämna innan statlig etableringsersättning kan betalas ut.

Övriga ersättningar

Därutöver utgår ersättning för kostnader för ekonomiskt bistånd till personer som på grund av styrkt sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan är förhindrade att delta i etableringsinsatser på heltid och för vissa särskilda kostnader för stöd och service och hälso- och sjukvård. Särskild ersättning lämnas också för ensamkommande barn.

Bilaga 2 - Styrande lagar och förordningar m.m.

- Proposition 2009/10:60 Nyanlända invandrares arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd
- Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- Förordningar:
 - SFS 2010:407 Förordning om ersättning till vissa nyanlända invandrare
 - SFS 2010:408 Förordning om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare
 - SFS 2010:409 Förordning om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
 - SFS 2010:1122 Förordning om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar
 - SFS 2010:1138 Förordning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare